

Як пазначыць свой кантэнт

1. Абраць ліцэнзію CC можна з дапамогай Абірача (Інструменту для выбару ліцэнзій на сайце Creative Commons (creativecommons.org/choose/?lang=be)). Адкажыце на некалькі простых пытанняў – і атрымаеце назву і адпаведны HTML-код са спасылкай на падыходзячую вам ліцэнзію.

2. Капіруйце і ўстаўляйце атрыманы HTML-код на вашу ўэб-старонку ці ўэб-сайт (калі ў вас ёсць жаданне пазначыць усе матэрыялы вашага сайту пад адной ліцэнзіяй, то варта будзе ўставіць HTML-код у шаблон вашага сайту).

3. Рэдагуйце тэкст апісання ліцэнзіі (калі маеце ў гэтым патрэбу). Вы можаце выкарыстоўваць ліцэнзію як для ўсяго сайта, так і для канкрэтных матэрыялаў – гэта можна пазначыць рознымі спосабамі.

Прыклады:

wiki.creativecommons.org/wiki/Marking_your_work_with_a_CC_license

Мы не рэкамендуем пазначаць ватэр-маркі (watermark) ці візуальныя маркеры на самім малюнку, паколькі гэта можа сказаць малюнак і перашкодзіць яго паўторнаму выкарыстанню. Лепей падпішыце малюнак, зазначыўшы ў подпісу неабходную інфармацыю.

Асаблівасці атрыбуцыі

Адна з найбольш распаўсюджаных праблем - Аўтар не заўсёды правільна выкарыстоўвае Атрыбуцыю. Атрыбуцыя - гэта само пазначэнне аўтарства і ключавая кампанента ў ліцэнзіях Creative Commons.

Усе з прапанаваных вышэй ліцэнзій дазваляюць Аўтару дадаць наступную інфармацыю:

- [пажадана] ідэнтыфікацыя сабе як аўтара Матэрыяла (імя, псеўданім і інш.),
- [не абавязкова] паведамленне пра ахову правоў (Напрыклад, "Некаторыя правы абаронены"),
- [абавязкова] паведамленне аб тым, што твор знаходзіцца пад пэўнай ліцэнзіяй (наш выпадак - Creative Commons),
- [не абавязкова] паведамленне пра адмову ад гарантый,
- [пажадана] актыўная спасылка на арыгінал матэрыяла.

Усе асобы, якія плануюць выкарыстоўваць ваш матэрыял, будуць абавязаны пазначаць яго менавіта такім чынам, як вы вырашылі.

Варта заўважыць!

Калі вы не дадаеце ніякіх асаблівых звестак, якім чынам ваш матэрыял павінен узгадвацца, тады ў асобы, якая выкарыстоўвае матэрыял, будзе абавязак толькі пазначыць, што на матэрыял распаўсюджваецца пэўная ліцэнзія. У гэтай асобы не будзе абавязку пазначаць вашае імя і іншыя звесткі. Калі для вас прынцыпова, каб твор пазначаўся пэўным чынам, лепей дадайце такія звесткі.

Падобнае правіла дзейнічае і на мноства твораў. Напрыклад, вы адразу пазначаеце сайт, блог, або галерэю. У гэтым выпадку павінен быць адзін аўтар, або аўтары пагаджаюцца працаваць на адных умовах.

Месца для ліцэнзіі

Існуюць шмат практык пазначэння твораў на сайтах. Усе яны адпавядаюць прынцыпам:

- **Прыкметнасць** - карыстальнік сайта можна лёгка знайсці пазначэнне.
- Зразумела **хто менавіта з'яўляецца аўтарам і на якіх умовах распаўсюджваецца** твор.
- Максімальна проста **можна прачытаць поўны тэкст умоваў**.

Пазначэнне можа быць:

- пад творами (схема, фота, відэа)
- у канцы матэрыяла (пад артыкулам)
- пазначана цытаваннем, як у курсавых або навуковых артыкулах, зноскі на канец, асабліва, калі праца рабілася намаганьнямі шматлікіх аўтараў
- напачатку твора пад назвай (звычайна пазначаюць таго, хто напісаў тэкст, зрабіў фота, або відэа)
- дададзена як ўэб-рэдакцыя ці/або воблакам джава скрыптоў - якое выконвае функцыю "паказаць больш"
- прапісана ў палітыцы сайта - тут можна вызначыць палітыку як для ўсяго кантэнту, так і для асобных яго відаў [чытай буклет Крок 5], як на асобнай старонцы, так і ўнізе (падвале, футэры) сайта.